

Til lovforslag nr. L 113

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 30. marts 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

(Ændring af alderskrav for unge personers beskæftigelse og alderskrav til bevillingshavere og bestyrere m.v.)

[af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget. Erhvervsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-4, 7 og 8. Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5. Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 11. januar 2017 og var til 1. behandling den 26. januar 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervs- og vækstministeren sendte den 7. oktober 2016 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 5. Den 11. januar 2017 sendte erhvervsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Alkohol & Samfund,
Dansk Live,
Lis Hartvig Holm, Taastrup,
HORESTA,
Indre By Lokaludvalg og
3F.

Erhvervsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

3. Tilkendegivelse fra erhvervsministeren

Erhvervsministeren har tilkendegivet, at bestemmelsen om unges beskæftigelse i restaurationslovens § 27 vil blive evalueret med henblik på oversendelse af evalueringen til udvalget senest 2 år efter lovens ikrafttræden, dvs. senest den 1. juli 2019. Der henvises til ministerens besvarelse af spørgsmål 19, der er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Erhvervsministeren har endvidere anmodet udvalget om at optrykke ministerens svar på spørgsmål 11 og 21 som bilag til betænkningen.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Dansk Live,
HORESTA,
Indre By Lokaludvalg og
3F.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 26 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret med undtagelse af 1 spørgsmål, som forventes besvaret inden 2. behandling af lovforslaget.

5 af udvalgets spørgsmål og erhvervsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-4, 7 og 8 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de under nr. 5 og 6 stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet anerkender, at det er uhensigtsmæssigt, at unge, der har et sommerferiejob i en forlystelsespark eller strandcafe, ikke kan servere en fadøl sammen med burger, pølser og is til familien Danmark. Omvendt mener Socialdemokratiet, at man skal være meget forsigtig med at åbne så meget op, at vi pludselig har unge ned til 15-årsalderen, der serverer stærk alkohol indtil kl 22.00 om aftenen på restauranter.

Socialdemokratiet mener, at lovforslaget desværre ikke har fundet den rette balance mellem det pragmatiske og beskyttelsen af de unge i 15-18-årsalderen.

Socialdemokratiet anerkender, at regeringen har forsøgt at hegne mulige problemer ind med, at det er arbejde i tidsrummet mellem kl. 6 og 22, at der skal serveres mad, og at det skal være under overvågning af en voksen, at de unge arbejder.

På trods af regeringens forsøg på at hegne problemerne ind, er en nedsættelse af alderskravet for unges beskæftigelse et skridt i den forkerte retning. Det er et brud med mange års forebyggelsesindsats, hvor der i Folketinget har været bred enighed om at sikre, at unge alkoholdebuterer i en så sen alder som muligt. Det er sket ud fra deisen om, at jo senere i livet et ungt menneske begynder at drikke alkohol, jo større er sandsynligheden for, at han/hun ikke får problemer med alkohol senere i livet. Socialdemokratiet mener, at regeringen burde lytte til høringsvarene fra Kræftens Bekæmpelse, Lægeforeningen, Børnerådet, Alkohol og Samfund, 3F og Vin og Spiritus Organisationen i Danmark, som samstemmende tilkendegiver, at det er et skridt i den helt forkerte retning at lade 15-18-årige sælge stærk spiritus på restauranter.

Socialdemokratiet noterer sig, at erhvervsministeren erkender, at det er et alt for højt tal, når 24 pct. af de ansatte i restaurationsbranchen ifølge en undersøgelse tilkendegiver, at de har været udsat for seksuel chikane på deres job, jf. erhvervsministerens svar på spørgsmål 8.

Socialdemokratiet deler ønsket om at gøre det lettere for erhvervene, men mener, at regeringen desværre ikke har fundet den rette balance i dette lovforslag. Derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte det samlede lovforslags vedtagelse.

Socialdemokratiet er positiv over for, at ministeren har imødekommet Socialdemokratiets ønske om at evaluere lovforslaget med oversendelse af evaluering til udvalget senest den 1. juni 2019, jf. svar på spørgsmål 19.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 2, 3, 6 og 7 stillede ændringsforslag, imod de under nr. 1, 4 og 8 stillede ændringsforslag og hverken for eller imod det under nr. 5 stillede ændringsforslag.

Et *trede mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det under nr. 5 stillede ændringsforslag og stemme hverken for eller imod de øvrige ændringsforslag.

Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget. Efter Enhedslistens opfattelse er det forbundet med for store risici, at unge mennesker skal servere for potentielt berusede kunder. Der-

udover frygter Enhedslisten, at lovforslaget vil føre til, at branchen i stigende omfang vil skifte voksne ansatte ud med ungarbejdere, fordi disse er billigere. Dette er ikke en udvikling, Enhedslisten finder hensigtsmæssig.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-5, 7 og 8 stillede ændringsforslag. Hvis det under nr. 5 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for det under nr. 6 stillede ændringsforslag og imod lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (DF, V, LA, ALT og KF):

1) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 10, stk. 3, 2.-4. pkt., udgår i 2. pkt. », en uafhængig jurist eller advokat«.

[Udeladelse af krav om tilføjelse af jurist eller advokat til bevillingsnævnets sammensætning]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af S og EL):

2) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 18, stk. 1, nr. 1, ændres »stk. 3« til: »stk. 2.«
[Lovteknisk ændring]

3) I nr. 12 ændres »§ 22« til: »§ 22, stk. 1 og 2, og to steder i stk. 3«.
[Lovteknisk ændring]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (DF, V, LA, ALT og KF):

4) Nr. 13 udgår.
[Den foreslåede regel udgår]

Af et *mindretal* (EL og ALT):

5) I den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 27 udgår stk. 2, nr. 2.

[Forslaget om, at unge mellem 15 og 18 år må arbejde på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, hvis hovedformålet er servering af mad, udgår af lovforslaget]

Af et *mindretal* (SF og RV):

6) I den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 27, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »hermed«: »og serveringsstedet kun udskænker drikke med en alkoholprocent på maksimalt 15 pct.«.

[Indskrænkning af bestemmelsens anvendelsesområde til kun at kunne anvendes på serveringssteder, der udskænker stærke drikke med en alkoholprocent på maks. 15 pct.]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af S og EL):

7) Efter nr. 17 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 35, stk. 1, ændres »§ 24, stk. 3« til: »§ 24, stk. 4«.
[Lovteknisk ændring]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (DF, V, LA, ALT og KF):

Til § 2

8) Stk. 2 udgår.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

[Den delvise ikrafttræden udgår]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 10, stk. 3, 2.-4. pkt., skal bevillingsnævnet bestå af en repræsentant for politiet valgt af politidirektøren, et sagkyndigt medlem, en uafhængig jurist eller advokat og indtil 6 andre medlemmer. Der tilføres således i forhold til de gældende regler et sagkyndigt medlem og en uafhængig jurist eller advokat.

Ændringsforslaget indebærer en indskrænkning af den foreslåede udvidelse af bevillingsnævnets sammensætning, ved at kravet om, at bevillingsnævnet skal bestå af en jurist eller advokat, udgår. Det betyder, at bevillingsnævnet fortsat foreslås udvidet til at bestå af et sagkyndigt medlem foruden de medlemmer, som efter de gældende regler skal være i et bevillingsnævn.

Med ændringsforslaget sikres det, at bevillingsnævnet med det sagkyndige medlem har kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, som kan være af afgørende betydning i forhold til f.eks. bevillingens længde samtidig med at det sikres, at kommunerne ikke unødigt tilføres større økonomiske konsekvenser, ved at der stilles krav om, at der skal være en uafhængig jurist eller advokat i bevillingsnævnet.

Til nr. 2

Der er tale om en lovteknisk ændring. Ændringen af henvisningen til § 18, stk. 3 sker som en konsekvensændring af lovforslagets § 1, nr. 10, hvor stk. 3 bliver stk. 2.

Til nr. 3

Der er tale om lovtekniske ændringer. Ændringsforslaget præciserer, at sænkelsen af aldersgrænserne i § 22 fra 25 år til 21 år sker i både § 22, stk. 1, 2 og 3.

Til nr. 4

Lovforslagets § 1, nr. 13, indeholder en udvidelse af det gældende § 24, stk. 2, som indebærer, at forbuddet mod at udlevere eller medbringe stærke drikke i virksomheder, som ikke har alkoholbevilling, gælder for alle typer af virksomheder, herunder salgs- og serveringsvirksomheder. Baggrunden for forslaget § 1, nr. 13, har været at præcisere de gældende regler, hvorefter restaurationslovens § 24, stk. 1, ifølge lovteksten gælder for alle virksomhedstyper. Det foreslås, at § 1, nr. 13, udgår, da der med formuleringen i forslaget er sket en utilsigtet udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde.

Ændringsforslaget indebærer således, at forslaget til § 24, stk. 1, 2. pkt., udgår, hvorfor det gældende forbud om at udlevere eller medbringe stærke drikke til nydelse i eller på spisesteder uden alkoholbevilling videreføres.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at forslaget, der gør det muligt for unge mellem 15 og 18 år at arbejde på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, og hvor hovedformålet er servering af mad, udgår af lovforslaget.

Til nr. 6

Med den i lovforslaget foreslåede § 27, stk. 2, nr. 2, i restaurationsloven, bliver det i tidsrummet kl. 6.00 – 22.00 muligt for personer mellem 15 og 18 år at få beskæftigelse med afrydning, opdækning, rengøringsarbejde, modtagelse af bestillinger eller servering af stærke drikke under opsyn af personer over 18 år på serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad, og hvor serveringen af stærke drikke sker i forbindelse hermed.

Ændringsforslaget indebærer en indskrænkning i anvendelsesområdet for den i lovforslaget foreslåede § 27, stk. 2, nr. 2, og betyder, at bestemmelsen kun kan anvendes for de serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad, når serveringsstedet kun udskænker drikke med en alkoholprocent på maksimalt 15. Det vil som udgangspunkt sige serveringssteder, som alene serverer øl og vin som alkoholiske drikke, hvilket f.eks. kan være burger-/grillbarer og madboder i forlystelsesparker og lign., der sædvanligvis ikke sælger stærkere spiritus.

Med ændringsforslaget sikres det, at unge mellem 15 og 18 år ikke kan beskæftiges med de nævnte arbejdsområder på serveringssteder, som udskænker stærkere spiritus (over 15 pct.), og hvor der er en større risiko for, at miljøet kan være præget af berusede folk.

Til nr. 7

Der er tale om en lovteknisk ændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 15, hvor stk. 3 bliver stk. 4.

Til nr. 8

Det foreslås, at lovforslagets § 2, stk. 2, vedrørende afvigelse af ikrafttrædelsestidspunkt udgår. Der er i lovforslagets § 2, stk. 2, henvist til forslaget § 1, nr. 4. Det skulle rettelig have været § 1, nr. 3, men da forslaget udgår, har det ingen betydning.

Det foreslås i ændringsforslag nr. 1, at den uafhængige jurist eller advokat udgår af lovforslagets § 1, nr. 3. En særskilt bestemmelse om et senere ikrafttrædelsestidspunkt i lovforslagets § 2, stk. 2, hvor den korrekte henvisning er til lovforslagets § 1, nr. 3, vurderes herefter ikke at være nød-

vendig, da den foreslåede udvidelse af bevillingsnævnet med et sagkyndigt medlem bør være mulig at gennemføre i henhold til lovforslagets § 2, stk. 1, foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2017.

Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF) Lise Bech (DF) Tilde Bork (DF) Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Eva Kjer Hansen (V) Jacob Jensen (V) Erling Bonnesen (V) Jane Heitmann (V) Villum Christensen (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm. Anders Johansson (KF) Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Kaare Dybvad (S) Morten Bødskov (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Thomas Jensen (S) Pelle Dragsted (EL) Henning Hyllested (EL) René Gade (ALT) Christian Poll (ALT) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 113

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra erhvervsministeren
2	Henvendelse af 11/11-16 fra Indre By Lokaludvalg
3	Henvendelse af 23/11-16 fra Alkohol og Samfund samt præsentationer fra deres foretræde for udvalget 8/1-17
4	Henvendelse af 19/1-17 fra HORESTA
5	Henvendelse af 25/1-17 fra 3F
6	Tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
7	Henvendelse af 2/2-17 fra Indre By Lokaludvalg
8	Henvendelse af 3/2-17 fra Lis Hartvig Holm, Taastrup
9	Præsentation fra Dansk Live til brug for deres foretræde for udvalget 9/2-17
10	1. udkast til betænkning
11	Henvendelse af 21/2-17 fra HORESTA
12	Henvendelse af 22/2-17 fra Dansk Live
13	Anmodning om optryk af L 113 – svar på spm. 19 i betænkningen, fra erhvervsministeren
14	Anmodning om optryk af L 113 – svar på spm. 11 i betænkningen, fra erhvervsministeren
15	Henvendelse af 6/3-17 fra Dansk Live
16	Ændringsforslag fra erhvervsministeren
17	Revideret ændringsforslag fra erhvervsministeren
18	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 113

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 11/11-16 fra Indre By Lokaludvalg, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 23/11-16 fra Alkohol og Samfund samt præsentationer fra deres foretræde for udvalget 8/1-17, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 19/1-17 fra HORESTA, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelsen af 25/1-17 fra 3F, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommentar til henvendelsen af 2/2-17 fra Indre By Lokaludvalg, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om kommentar til henvendelsen af 3/2-17 fra Lis Hartvig Holm, Taastrup, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren vil stille ændringsforslag om en deling af lovforslaget i to dele, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil kommentere undersøgelsen »Seksuel chikane inden for Privat Service, Hotel og Restauration«, 2015, fra Analyse

- Danmark, som 3F havde med under sit foretræde den 2. februar 2017, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren vil kommentere undersøgelsen »Seksuel chikane inden for Privat Service, Hotel og Restauration«, 2015, fra Analyse Danmark, som 3F havde med under sit foretræde den 2. februar 2017, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren vil redegøre for de arbejdsmiljømæssige problemstillinger, som ministeren vurderer der særlig er forbundet med udskænkning af stærke drikke i restaurationer, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvilke kriterier der afgrænser serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad, fra serveringssteder, hvis hovedformål ikke er servering af mad, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvem der er kontrolansvarlig, og hvordan det sikres, at reglerne i praksis overholdes, herunder at 15-17-årige kun serverer stærke drikke i forbindelse med servering af mad og under opsyn af personer over 18 år, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvad der i det foreslåede § 27, stk. 2, forstås ved »stærke drikke«, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvilke overvejelser og dokumentation der ligger bag vurderingen af, at risikoen for at blive udsat for berusede personer før kl. 22.00 på serveringssteder, hvis hovedformål er serveringen af mad, er begrænset, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om en præcis afgrænsning af begreberne i det foreslåede § 27, stk. 2, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvordan serveringssteder sanktioneres, hvis ikke de opfylder lovens krav, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren vil redegøre for de beskæftigelsesmæssige konsekvenser af lovforslaget i forhold til typen af job, som 15-17-årige vil overtage på serveringsstederne, der i dag beskæftiges af personer på 18 år og derover, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke hensyn der ligger bag, at 15-17-årige unge skal have mindre trykke arbejdsvilkår, alene fordi de er i familie med værten eller er under uddannelse i tjenerfaget, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren i forlængelse af sin tilkendegivelse under førstebehandlingen af lovforslaget, vil bekræfte, at han vil foretage en evaluering af loven og orientere udvalget om resultatet af evalueringen senest 2 år efter lovens ikrafttræden, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til præsentation fra Dansk Live, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om en uddybning af L 113 – svar på spm. 3, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget, jf. det foreslåede § 24, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at det fremover ikke vil være lovligt at medtage eller få udleveret alkoholiske drikke på 2,8 pct. eller derover

(f.eks. champagne eller øl) i forbindelse med bl.a. studenterkørsel og bryllupskørsel i limousine, hestevogn, bus og på havnerundfarter og lign, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

23 Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/2-17 fra Dansk Live, og ministerens svar herpå

24 Spm. om kommentar til henvendelsen af 6/3-17 fra Dansk Live, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

5 af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og ministerens svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 8:

Ministeren bedes kommentere undersøgelsen »Seksuel chikane inden for Privat Service, Hotel og Restauration«, 2015, fra Analyse Danmark, som 3F havde med under sit foretræde for Erhvervs- Vækst og Eksportudvalget den 2. februar 2017, hvor 3F bemærkede, at undersøgelsen indikerede, at arbejdstagere, der arbejder med udskænkning af stærke drikke i restaurationer, særligt i forbindelse med julefrokoster og lignende arrangementer, i særlig grad bliver udsat for seksuel chikane. Herunder bedes oplyst, om ministeren vurderer, at arbejdsmiljøet vil være anderledes for den gruppe af unge, som lovforslaget vil give mulighed for at arbejde med udskænkning af stærke drikke.

Svar:

3F har fået foretaget en undersøgelse blandt 3F/Privat Service, Hotel & Restaurations medlemmer, som peger på, at næsten en fjerdedel af alle ansatte (24 pct.) har været udsat for seksuel chikane fra gæsterne. Dette tal finder jeg naturligvis for højt.

Det følger af arbejdsmiljøreglerne om seksuel chikane, at arbejdsgiveren (bestyreren) har pligt til at sikre, at arbejdet ikke medfører risiko for fysisk eller psykisk helbredsforringelse.

Jeg finder, at risikoen for at blive udsat for berusede personer er mindst i restaurationer, der har madservering som hovedformål. Derfor får diskoteker, barer m.v ikke mulighed for at kunne beskæftige unge under 18 år. Jeg finder, at der med udformningen af lovforslagets § 27, stk. 2, nr. 2, om unges beskæftigelse, er taget højde for at begrænse seksuel chikane, bl.a. ved at muligheden for at beskæftige unge er begrænset til restaurationer med madservering som hovedformål. Yderligere er bestemmelsen afgrænset ved, at unge under 18 år alene må beskæftige sig med afrydning, opdækning, rengøringsarbejde, modtagelse af bestillinger, eller servering af stærke drikke under opsyn af personer over 18 år.

Spørgsmål nr. 11:

Kan ministeren, jf. det foreslåede § 27, stk. 2, redegøre udførligt for, hvilke kriterier der afgrænser serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad, fra serveringssteder, hvis hovedformål ikke er servering af mad? Og kan ministeren i forlængelse heraf redegøre for, hvor mange serveringssteder i f.eks. Nyhavn og Jomfru Ane Gade, der ud fra disse kriterier vil skulle betegnes som serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad?

Svar:

I den foreslåede ordlyd i § 27, stk. 2, og bemærkningerne hertil, sondres mellem restaurationer, hvis hovedformål er servering af mad, og restaurationer, hvis hovedformål er at servere alkohol. Sondringen sker ud fra et hensyn til på den ene side at skabe mulighed for, at unge i højere grad kan være beskæftiget i restaurationsbranchen og på den anden side at beskytte de unge, således at det ikke er muligt for dem at arbejde i restaurationsvirksomheder, hvis hovedformål er servering af stærke drikke.

Ved vurderingen af, om lovforslagets § 27, stk. 2, nr. 2, gælder for en konkret restauration, skal det tillægges vægt, om restaurationen har servering af mad som hovedformål. Servering af stærke drikke må kun ske sekundært hertil. Af forslaget bemærkninger fremgår, at de omfattede restaurationer f.eks. kan være caféer og restauranter, madboder i forlystelsesparker, hoteller m.v. Endvidere kan følgende indikato-

rer være med i skønnet over, om en restauration er omfattet og dermed kan beskæftige unge under 18 år frem til kl. 22.00:

- at der tilberedes eller anrettes mad på stedet
- at der forefindes et menukort med angivelse af et valg af forskelligt madudbud.

Uanset om en restauration i løbet af aftenen ændrer formål fra madserving til servering af stærke drikke, vil den stadig være omfattet af lovforslagets § 27, stk. 2, nr. 2, hvis den i tidsrummet kl. 06:00 til 22:00 har som primært formål at servere mad.

Restaurationer, hvis hovedformål er at servere stærke drikke, vil således ikke kunne beskæftige unge under 18 år. Hermed afskæres f.eks. barer, diskoteker og natklubber fra at kunne ansætte unge mellem 15 og 18 år.

Jeg er ikke bekendt med, hvor mange serveringssteder der er i f.eks. Nyhavn og Jomfru Ane Gade. Derudover er det en konkret vurdering om en restauration kan betegnes, som et serveringssted, jf. restaurationslovens § 27, stk. 2, nr. 2. Jeg kan oplyse, at det i første omgang er restauratøren selv, der skal vurdere, hvorvidt virksomheden har servering af mad som sit primære formål med mulighed for at beskæftige unge under 18 år.

Spørgsmål nr. 19:

Vil ministeren i forlængelse af sin tilkendegivelse under førstebehandlingen af lovforslaget bekræfte, at han vil foretage en evaluering af loven og orientere udvalget om resultatet af evalueringen senest 2 år efter lovens ikrafttræden?

Svar:

Som jeg også gav udtryk for under 1. behandlingen af lovforslaget er jeg enig i, at ændringen af restaurationslovens § 27 skal evalueres.

Det er vigtigt, at vi løbende har fokus på, om reglerne fungerer som tilsigtet. Derfor vil jeg sørge for at ændringen af bestemmelsen om unges beskæftigelse bliver evalueret med henblik på oversendelse af evalueringen til udvalget senest to år efter bestemmelsens ikrafttræden – det vil sige senest 1. juli 2019.

Spørgsmål nr. 21:

Ministerens bedes bekræfte, jf. ministerens svar på L 113 – spørgsmål 3: »Ligeledes kan der af den gældende restaurationslov ikke udledes et generelt krav om, at en restauration ikke må lukke unge under 18 år ind efter et bestemt klokkeslæt.«, at Restaurationsplan 2014-2017 for Syd- og Sønderjylland ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning, når der står »(...) må unge under 16 år som udgangspunkt ikke færdes på restaurationer, hvor udskænkning af alkohol er det bærende element, og efter kl. 24 gælder det samme for unge under 18 år.«

Svar:

Restaurationsloven opstiller ikke et alderskrav for adgang til en restauration. Der er ikke noget til hinder for, at en restauratør kan fastsætte regler for, hvem der kan få adgang til restaurationen. En restauratør kan således godt selv bestemme, at unge under 18 år ikke har adgang til en restauration, f.eks. efter et bestemt klokkeslæt. Derudover skal jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 3 ad L 113.

Der er således ikke hjemmel i restaurationsloven til at fastsætte et generelt krav om, at restaurationer ikke må lukke unge under 18 år ind.

Kommunalbestyrelsen/bevillingsnævnet kan på baggrund af bl.a. en vurdering af lokale og regionale forhold i området – evt. i samarbejde med politiet – fastsætte vilkår om adgang til en restauration i forbin-

delse med udstedelse af en bevilling. Der skal i den forbindelse altid foretages en konkret vurdering af forholdene for den enkelte restauration.

Spørgsmål nr. 22:

Kan ministeren bekræfte, at lovforslaget, jf. det foreslåede § 24, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at det fremover ikke vil være lovligt at medtage eller få udleveret alkoholiske drikke på 2,8 procent eller derover (f.eks. champagne eller øl) i forbindelse med bl.a. studenterkørsel og bryllupskørsel i limousine, hestevogn, bus og på havnerundfart o. lign.? I bekræftende fald bedes ministeren redegøre for regeringens begrundelse for at ulovliggøre sådanne danske traditioner.

Svar:

Jeg vil gerne starte med at understrege, at restaurationsloven omfatter restaurationsvirksomhed, hvorved forstås selvstændig erhvervsvirksomhed ved servering af stærke drikke. Hvis serveringen af stærke drikke alene sker til private selskaber i forbindelse med de nævnte arrangementer, såsom studenterkørsel, limousinekørsel m.v., vil de ikke være omfattet af restaurationsloven. Såfremt der ikke er offentlig adgang til arrangementet – i dette tilfælde kørslen – gælder forbuddet mod at udlevere eller medbringe stærke drikke ikke i disse tilfælde.

Med den foreslåede ændring af restaurationslovens § 24, er der sket en u hensigtsmæssig og utilsigtet udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde, hvilket ikke har været hensigten. Jeg kan henvise til min besvarelse af udvalgsspørgsmål 6 ad L 113, som vedrører samme problemstilling.

Jeg kan oplyse, at ministeriet er ved at udarbejde et ændringsforslag, hvor forslaget til ændring af restaurationslovens § 24, stk. 1, udgår, således at der ikke vil ske en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde. Det vil derfor fortsat være lovligt at medbringe alkohol i de beskrevne situationer.